

## Sigorta Muhasebesinde Yenilik Beklentileri ve Sigorta Sözleşmeleri Standardı

Ali KAHRAMANOĞLU<sup>1\*</sup>

<sup>1</sup>Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Bafra İşletme Fakültesi, Samsun

<sup>1</sup><https://orcid.org/0000-0002-8333-9151>

\*Corresponding author: [ali.kahramanoglu@omu.edu.tr](mailto:ali.kahramanoglu@omu.edu.tr)

### Araştırma Makalesi/Derleme

#### Makale Tarihiçesi:

Geliş tarihi: 12.11.2023

Kabul tarihi: 27.12.2023

Online Yayınlanma: 04.01.2024

#### Anahtar Kelimeler

1 Sigorta Muhasebesi

2 Muhasebe Standartları

3 Ufrs 17

4 Yenilikçi Sigorta Muhasebesi

### ÖZET

Sigorta muhasebesi her ne kadar özel uzmanlık gerektiren ve kendine ait özellikleri olan yapıya sahip olsa da sigortacılık kendi doğal yapısı içinde gelişen karmaşık faaliyetlerden doğrudan etkilenmektedir. Bu düzen içinde kurallar ve belirli düzenlemelere olan ihtiyaç neticesinde ulusal tarafta yasal düzenlemelerin yanında genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve ulusal muhasebe standartları bulunmaktadır. Uluslararası alanda ise kendi yapısı içinde muhasebe ile ilgili yasal düzenlemeler ve standartları olan ülkelerde ticari hayatını sürdüren firmaların uluslararası alanda geçerliliğini sağlayan ilkelerin tamamının oluşturduğu Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama (UFRS) Standartları'dır. Bu çalışmada; Samsun ilinde faaliyet gösteren 14 sigorta bölge müdürlüğünde çalışan 124 yönetici pozisyonunda çalışan personelden 106'sına ulaşılmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri olarak cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve mesleki deneyimleri frekans aralıkları ile araştırılmıştır. Yöneticilerle olan görüşmelerde Sigorta muhasebesi ve Ufrs 17 Sigorta sözleşmeleri standardına ilişkin 15 ifadeden oluşan soru seti kullanılmıştır. İfadelerin oluşturulmasında literatür taraması yapılmış ve alanda yapılan çalışmalardan elde edilen sorular ve beklentiler görüşmede kullanılmıştır. Katılımcıların yaş grubu ve mesleki deneyim süreleri incelendiğinde ilgili yöneticilerin orta yaş grubunda oldukları ve genel olarak 10 yıl üzeri tecrübeli kişilerden oluşmaktadır. Yöneticiler muhasebe sistemi için dijital yatırımlara ihtiyaç duyulduğunu ve mevcut haliyle şirketlerin yeterli deneyime sahip olduğunu düşünmektedirler. Yöneticiler sigorta muhasebesi eğitimi konusunda eksiklik olduğunu belirtmişlerdir.

## Innovation Expectations in Insurance Accounting and Insurance Contracts Standard

### Research article/Reviews

#### Article History:

Received: 12.11.2023

Accept: 27.12.2023

Available online: 04.01.2024

#### Keywords:

1 Insurance Accounting

2 Accounting Standards

3 IFRS 17

4 Innovative Insurance Accounting

### ABSTRACT

Although insurance accounting requires special expertise and has its characteristics, insurance is directly affected by the complex activities that develop within its natural structure. As a result of the need for rules and certain regulations within this system, there are generally accepted accounting principles and national accounting standards, as well as legal regulations on the national side. In the international arena, it is the International Accounting and Financial Reporting (IFRS) Standards, which consist of all the principles that ensure the international validity of companies that continue their commercial life in countries that have legal regulations and standards related to accounting within their structure. In this study; 106 of the 124 personnel working in managerial positions working in 14 insurance regional directorates operating in Samsun province were reached. The demographic characteristics of the participants, such as gender, age, education level and professional experience, were investigated with frequency ranges. A question set consisting of 15 statements regarding insurance accounting and IFRS 17 Insurance contracts standard was used in the interviews with the managers. A literature review was conducted to create the statements, and questions and expectations obtained from studies in the field were used in the interview. When the age group and professional experience of the participants are examined, the relevant managers are in the

middle age group and generally consist of people with over 10 years of experience. Managers think that digital investments are needed for the accounting system and that companies have sufficient experience in their current state. Managers stated that there was a lack of insurance accounting training.

---

## GİRİŞ

Sigorta muhasebesi her ne kadar özel uzmanlık gerektiren ve kendine ait özellikleri olan yapıya sahip olsa da sigortacılık kendi doğal yapısı içinde gelişen karmaşık faaliyetlerden doğrudan etkilenmektedir. Bu düzen içinde kurallar ve belirli düzenlemelere olan ihtiyaç neticesinde ulusal tarafta yasal düzenlemelerin yanında genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve ulusal muhasebe standartları bulunmaktadır. Uluslararası alanda ise kendi yapısı içinde muhasebe ile ilgili yasal düzenlemeler ve standartları olan ülkelerde ticari hayatını sürdüren firmaların uluslararası alanda geçerliliğini sağlayan ilkelerin tamamının oluşturduğu Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama (UFRS) Standartları'dır.

Uluslararası ilkeler bütünü ile küresel düzeyde işlem yapan, reasürans ve poliçe kesme işlemleri yapan sigortacı durumundaki firmaların mali vaziyeti, mali performansı ve nakit döngüsü gibi raporların düzenli olması ve uluslararası değerlendirme yapan kurumlar ve yatırımcılar tarafından doğru bilgilenebilmesi amaçlanmaktadır. Bazı ilkeler genel anlamda tüm sigorta şirketlerini kapsarken, bazıları da özellikle bazı alanlarda hizmet veren şirketlerin kullanımını için yazılı hale getirilmiştir (Oğuz,2019).

UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri Standardı, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) tarafından sigorta sektörünün muhasebe uygulamalarını düzenlemek üzere yayımlanmış yeni bir standart olup, sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesi ve raporlanmasına ilişkin olarak oldukça geniş kapsamlı düzenlemeler içermektedir. Bu standart esas itibariyle hayat dışı branşta, hayat branşında veya her ikisinde faaliyet gösteren sigorta şirketlerinin mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve raporlanmasına yöneliktir (Oğuz,2019).

İlgili standarda geçiş sürecinde ortaya çıkması beklenen eğitim, teknik destek, finansal ve operasyonel yükün boyutlarının tespiti ayrıca yeni standart ile beraber açıklanan karşılaştırılabilirlik ve şeffaflık etkisinin boyutları, sigorta şirketlerinin muhasebe, aktüerya, bilgi teknolojileri ve denetim gibi fonksiyonlarına olası etkilerinin tespit edilerek; geçiş süreci boyunca sigorta şirketlerinin faydalanabileceği bir kaynak ortaya konması hedeflenmiştir (Çağıl ve Tunç, 2022).

Bu çalışmada; Samsun ilinde faaliyet gösteren 14 sigorta bölge müdürlüğünde çalışan 124 yönetici pozisyonunda çalışan personelden 106'sına ulaşılmıştır. Katılımcıların demografik

özellikleri olarak cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve mesleki deneyimleri frekans aralıkları ile araştırılmıştır. Yöneticilerle olan görüşmelerde Sigorta muhasebesi ve UFRS 17 Sigorta sözleşmeleri standardına ilişkin 15 ifadeden oluşan soru seti kullanılmıştır. İfadelerin oluşturulmasında literatür taraması yapılmış ve alanda yapılan çalışmalardan elde edilen sorular ve beklentiler görüşmede kullanılmıştır.

## **KAVRAMSAL ÇERÇEVE**

### *UFRS 17 Standardı*

Sigorta muhasebesi kapsamında en güncel standart olan UFRS 17, Kamu Gözetim Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan metinde ‘TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri, Standart kapsamına giren sigorta sözleşmelerinin finansal tablolara alınması, ölçümü, sunumu ve açıklanmasına ilişkin esasları belirlemektedir. TFRS 17’nin amacı, işletmelerin söz konusu sözleşmeleri gerçeğe uygun bir biçimde göstererek, ihtiyaca uygun bilgiler sunmasını sağlamaktır. Bu bilgiler, sigorta sözleşmelerinin işletmenin finansal durumu, finansal performansı ve nakit akışları üzerindeki etkisinin finansal tablo kullanıcıları tarafından değerlendirilmesinde esas teşkil eder’(KGK, TFRS 17, Paragraf 1). Buna göre yeni standart temel olarak aşağıdaki durumları ortaya koymaktadır:

-‘Sigorta şirketlerinin mali tablo yükümlülükleri, sahip oldukları riskleri ile finansal performanslarına ilişkin doğru ve güncel yaklaşımları,

-Mali tablo okuyucuları ve potansiyel yatırımcılar için şeffaflık ilkesini gözeterek uluslararası mukayese imkanı,

- Doğru ve zamanında ölçüm modellerini esas alarak cari dönem içerisinde tüm sözleşmeler için tutarlı muhasebeleştirme’.

### *UFRS 17’nin Sağladıkları Mevcut Sorunlar IFRS 17’deki İyileştirmeler*

Sigorta sektörü açısından UFRS 17 öncesi dönem dikkate alındığında, UFRS 4 standardının ilgili ülkelerin yerel muhasebe işleyiş ve düzenlemelerini esas alması sebebiyle birçok farklılık ve çeşitlilik ortaya çıkmaktadır. Bu farklılık ve çeşitlilikler, finansal tablo kullanıcılarının, okuyucularının ve diğer paydaşların farklı değerlendirmelerine, sigorta şirketlerinin finansal sonuçları ile sigortacılık faaliyet ve performanslarını mukayese etmede ve mali analizlerin sağlıklı bir şekilde yorumlanmasında çeşitli zorluklar ortaya çıkarmaktadır. Buna göre, karşılaştırılabilirlik, tutarlılık ve piyasa koşulları ve güncel durumun yansıtılması alanında iyileştirmeler öne çıkmaktadır. Halihazırda bulunan temel sorunlar ve UFRS 17 geçişiyle birlikte bu sorunlara getirilen iyileştirme ve geliştirmeler aşağıda yer almaktadır(Çatıkkaş, 2017) (Karacan, 2013).

**Tablo 1: Mevcut Durum ve UFRS 17'nin Sağladıkları Mevcut Sorunlar IFRS 17'deki İyileştirmeler**

<b>Mevcut Sorunlar</b>	<b>IFRS 17'deki İyileştirmeler</b>
Yerel mevzuata, Sözleşme türüne ve şirkete bağlı değişkenlik	Uygulama ve yöntemde uluslararası birlik
Uzun vadeli poliçelerin gerçeği yansıtmayan değerlemeleri	Piyasaya uygun, gerçekçi değerlendirme işlemleri
İskonto oranlarının gerçeği yansıtmaması	Piyasa ve mevcut şirket nakit akış verileri ile uyumlu oranlar
İskonto oranları eksikliği	Finansalları yansıtan iskonto oranları kullanılması
Hizmet marjı, paranın zaman değeri, opsiyonlar ve teminatlar gibi temel kalemlerden yetersiz bilgi	Ölçümlerin, tüm olası sonuçlar hakkında bilgiyi sunması

Kaynak: PWC (2018), IFRS 17 Insurance Contracts, IABA Annual Meeting 2018, Temmuz 27 Sunumu

### *Sigorta Hasılatı ve Giderler*

UFRS 17, sigorta hasılatının ve giderinin daha sağlıklı belirlenmesi için aşağıdaki ayrımları yapmıştır (IFRS, 2017):

-'Sigorta hasılatının, primleri aldığı değil, kazanıldığı hasılatı yansıtılması gerekliliği

-Sigorta hasılatı sadece sigorta hizmetlerinden gelen hasılatı içerecek olup, sigortalının yatırımını temsil eden mevduatlarını kapsamaz.

-Mevduat ödemeleri, sigorta gideri kapsamında olmayıp, yerine getirilmesi gereken yükümlülükler olarak ayrılır.'

### *Mali Performans ve Mali Performansı Etkileyen Olaylarının Etkilerinin Dikkate Alınması*

UFRS 17, sigorta sözleşmelerinden elde edilen kârı ayrıştırarak iki kalemden izlenmesini sağlamıştır. Bu kalemler (IFRS, 2017):

-'Sigorta hizmeti sonucu. Bu sonuç, sigortacılık hizmetleri sonucu elde edilen kârdır. Sigorta hizmeti sonucu = Sigorta Hasılatı – Gerçekleşen Hasarlar ve Diğer Gider

- Finansal Sonuç: Bu sonuç aşağıdaki alanları kapsar:

- Finansal varlıkların yönetiminden elde edilen yatırım kazancı
- Sigorta yükümlülüklerinden kaynaklanan sigorta finansman giderleri'

Sigorta yükümlülüklerin değeri üzerinde etkili olan faiz oranları ve diğer finansal değişkenleri etkileri de bu giderleri etkileyebilmektedir.

Finansal Sonuç = Yatırım Geliri – Sigorta Finansman Gideri

Kâr veya zarar ise bu iki kâr kaleminin sonucu olarak ortaya çıkmaktadır: Kâr veya Zarar = Sigorta hizmeti sonucu + Finansal Sonuç

UFRS 17 firmaların sigorta sözleşmelerine yönelik ölçüm ve ekonomik dalgalanmaların firmanın mali yapısına sağlıklı bir şekilde yansıtılması için aşağıdaki çerçeveyi sunmaktadır (IFRS, 2017):

-UFRS 17 kapsamında tahmini değişikliklerin tamamı hemen kâr veya zararı etkilemeyecektir. Firmanın gelecekteki nakit akışlarındaki değişiklikler şu şekilde ele alınacaktır (IFRS, 2017): a) Gelecekteki sigorta teminatına ilişkin değişiklikler, bilançodaki değişikliklerden etkilenen sözleşmeler grubunun kazanılmamış kârını düzelterek finansal tablolara alınacaktır. b) Geçmişteki sigorta teminatına ilişkin değişiklikler kâr veya zarara yansıtılacaktır.

-UFRS 17’de, doğrudan katılım özelliği bulunan sözleşmelerin muhasebeleştirilmesi için özel bir yaklaşım ‘değişken ücret yaklaşımı’ yer almaktadır. Bu yaklaşım şirketlerin, getirilerdeki değişiklikler nedeniyle sigorta sözleşmesi yükümlülüklerinde meydana gelen bazı değişiklikleri, kâr veya zararda değil, bilançodaki kazanılmamış kârı düzelterek finansal tablolara almasına olanak tanır.

-UFRS 17’de, şirketin, doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerinin finansal risklerini, türev ürünleri kullanarak azaltması durumunda uygulanabilecek bir seçenek mevcuttur. Şirket, bu tür sigorta sözleşmelerindeki karmaşık özelliklerin poliçe sahibine garanti edilen asgari ödemeler gibi- meydana getirdiği finansal risklerdeki değişiklikleri, değişken ücret yaklaşımının gerektirdiği şekilde kazanılmamış kârı düzelterek finansal tablolara yansıtmak yerine, kâr veya zarara yansıtmayı tercih edebilir. Söz konusu finansal riskin kâr veya zarara yansıtılması, kâr veya zarara yansıtılan ilgili türev ürünlerdeki gerçeğe uygun değer değişimlerinin etkisini kısmen netleştirir ve uyumsuzluklarını azaltır.

-Sigorta sözleşmesi yükümlülüklerindeki değişiklikler, finansal varsayımlardaki (diğer bir ifadeyle, iskonto oranları ve diğer finansal değişkenler) değişikliklerin sonucu olabilir. UFRS 17’yi uygularken şirket, finansal varsayımlardaki bazı değişikliklerin etkisini, değişikliklerin gerçekleştiği dönemde finansal tablolarına alacaktır. Bununla birlikte, şirket bu etkiyi nerede sunacağını (kâr veya zararda veya kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir arasında dağıtarak) seçecektir. Seçim, her bir sigorta sözleşmesi portföyü için ayrı olarak yapılacaktır. UFRS 17 tarafından sağlanan finansal varsayımlardaki değişikliklerin etkilerinin sunumundaki esneklik, şirketin her bir sigorta sözleşmesi portföyünü muhasebeleştirme esasını, söz konusu portföyün dayandığı varlıkları muhasebeleştirme esasıyla uyumlaştırmasına izin verecektir. Oğuz (2019b), UFRS 17’nin sigorta sözleşmeleri ile reasürans sözleşmelerinin sigorta şirketlerinin finansal durum tablolarında defter değerleri üzerinden varlık ve borç kalemlerini etkileyeceğini, ölçüm yaklaşımlarının ve cari varsayımları ön plana çıkarmasının özellikle

sigorta şirketlerinin yükümlülüklerinin yapısında önemli değişiklikler yaratacağını belirtmiştir’.

#### *Literatür Taraması*

Yel ve Erdem (2015) çalışmalarında; muhasebe meslek mensuplarının genel anlamda UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerinin oldukça yüksek olduğu, bununla birlikte UFRS hakkındaki bilgi düzeyleri ve UFRS’den beklentilerinin de yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Karabınar, Can ve Kaplan (2012) çalışmalarında; Standartlara geçiş ve standartların uygulanmaya alınması anlamında UFRS 17 geçişine benzerlik gösteren, geçiş sürecinde ortaya çıkması muhtemel sorunların tespit edilmesi, etkilerinin belirlenmesi ve bu sorunlar için ortaya konan çözüm önerilerini tanımlaması araştırılmıştır. Standartların anlaşılabilirliği, zorluğu ve uygulamada ortaya çıkan sorunların birçok muhasebe meslek mensubu ve çalışanları tarafından beyan edildiği görülmüştür.

Oğuz (2019) çalışmasında; Ufrs 4 ve Ufrs 17 karşılaştırılmış ve Ufrs 17’nin hem karşılaştırılabilirliği hem güvenilirliği açısından önemli düzenlemeler ve yenilikler içerdiği ortaya konmuştur.

## **YÖNTEM VE BULGULAR**

Samsun ilinde faaliyet gösteren 14 sigorta bölge müdürlüğünde çalışan 124 yönetici pozisyonunda çalışan personelden 106’sına ulaşılmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri olarak cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve mesleki deneyimleri frekans aralıkları ile araştırılmıştır.

Yöneticilerle olan görüşmelerde Sigorta muhasebesi ve Ufrs 17 Sigorta sözleşmeleri standardına ilişkin 15 ifadeden oluşan soru seti kullanılmıştır. İfadelerin oluşturulmasında literatür taraması yapılmış ve alanda yapılan çalışmalardan elde edilen sorular ve beklentiler görüşmede kullanılmıştır.

Araştırma alanının temel konuları;

-Yöneticilerin Sigorta muhasebesi ve Ufrs 17 Sigorta sözleşmeleri standardına ile ilgili eğitim alan durumları,

- Sigorta muhasebesi ve Ufrs 17 Sigorta sözleşmeleri standardına ile ilgili yasal ve kurum içi mekanizmaların yeterliliği,

-Paydaşların Sigorta muhasebesi ve Ufrs 17 Sigorta sözleşmeleri standardına konusunda deneyimleri,

-Yöneticilerin Sigorta muhasebesi ve Ufrs 17 Sigorta sözleşmeleri standardına algıları ve

- Sigorta muhasebesi ve Ufrs 17 Sigorta sözleşmeleri standardı ilkelerinin uygulanması için üst yönetimin beklentileri,

- Mevcut sigorta muhasebe uygulamaların sürece katkıları,

- Ufrs 17 Sigorta sözleşmeleri standardının Türkiye’de faaliyet gösteren sigorta şirketlerine olan faydaları olarak belirlenmiştir.

**Tablo 2. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları(n=106)**

Gruplar	frekans	%	Gruplar	frekans	%
<i>Cinsiyet</i>			<i>Yaş</i>		
Erkek	82	77%	21-29	6	5%
Kadın	24	23%	30-39	57	54%
<i>Eğitim Düzeyi</i>			40-49	22	21%
Lise ve Öncesi	14	13%	50 ve üzeri	21	20%
Ön Lisans	17	16%	<i>Mesleki Deneyim</i>		
Lisans	52	49%	1-10 yıl	18	17%
Yüksek Lisans	18	17%	11-15 yıl	25	24%
Doktora	5	5%	16 yıl ve üzeri	63	59%

Tablo 2’de görüldüğü gibi katılımcıların %82’si erkek %18’i kadındır. Eğitim mezuniyet dereceleri incelendiğinde; Lise ve öncesi %14, Ön Lisans %16, Lisans %49, Yüksek Lisans %17 ve Doktora %5’dir. Katılımcıların yaş grubu ve mesleki deneyim süreleri incelendiğinde ilgili yöneticilerin orta yaş grubunda oldukları ve genel olarak 10 yıl üzeri tecrübeli kişilerden oluşmaktadır.

**Tablo 3. Katılımcıların Araştırma İfadelerine Verdikleri Yanıtlar(n=106)**

NO	İFADELER (n=106)	Evet	Frekans(%)	Hayır	Frekans(%)
1	Sigorta muhasebe sistemi mevcut haliyle yeterlidir.	34	32%	72	68%
2	Sigortacılık muhasebesinde yenilikler zorunludur.	84	79%	22	68%
3	Mevcut insan kaynağı yeni muhasebe uygulamaları açısından yeterlidir.	43	41%	63	68%
4	Sigorta şirketlerinin bilgi teknolojileri uygulamaları yeterlidir.	64	60%	42	68%
5	Dijital dönüşüm yatırımlarını artırılması gereklidir.	71	67%	35	68%
6	Finansal uyumluluk hedeflerine katkı sağlayan birimlerin gelirlerinin artırılması sürece katkı sağlayacaktır.	78	74%	28	68%

7	Muhasebe açısından operasyonel yüke katkı sağlayan birimlerin onure edilmesi sürece katkı sağlayacaktır.	81	76%	25	68%
8	Sigorta muhasebesi kapsamında eğitim aldım.	46	43%	60	68%
9	Ufrs 17 ilkelerinin uygulanması verimliliği artıracaktır.	64	60%	42	68%
10	Ufrs 17 uygulamaları maliyet artırıcı etkiye sahip olacaktır.	53	50%	53	68%
11	Sigorta muhasebesi uygulamaları için kamu ve özel sektör arasında çift kademeli bir denetim mekanizması oluşmalıdır.	74	70%	32	68%
12	Sigorta muhasebesi kapsamında yapılacak aktüeryal çalışmalar sigorta finansal raporlarının kalitesi artacaktır.	87	82%	19	68%
13	Ufrs 17'nin uygulanabilirliği için yasal altyapı yeterlidir.	57	54%	49	68%
14	Sigorta şirketleri Ufrs 17 konusunda yeterli deneyime sahiptir.	76	72%	30	68%
15	Ufrs 17'ye geçiş zamanlaması doğrudur.	74	70%	32	68%

Tablo 3’de Sigorta bölge müdürlüğü yöneticilerine yönelik 15 ifadeden oluşan Sigorta muhasebesi ve Ufrs 17 ile ilgili düşüncelerini ve beklentilerini ölçen soru seti yöneltilmiş ve cevaplar gruplandırılmıştır. Yöneticiler muhasebe sistemi için dijital yatırımlara ihtiyaç duyulduğunu ve mevcut haliyle şirketlerin yeterli deneyime sahip olduğunu düşünmektedirler. Yöneticiler sigorta muhasebesi eğitimi konusunda eksiklik olduğunu belirtmişlerdir.

### **SONUÇ ve ÖNERİLER**

Sigorta muhasebesi; şirketlerin finansal raporlarının hazırlanma kriterlerini, şartlarını ve içermesi gereken bilgileri sunma şeklini belirleyen kurallar ve standartlarını uygulayan özellikli bir alandır. Uluslararası standartlarla beraber reasürans ve şirket yatırımları söz konusu olduğunda finansal raporların doğru okunması için gerekli altyapılar oluşturulabilmektedir. Bu altyapılarını oluşturan en önemli etken ise insan faktörüdür. Sigorta şirketleri açısından insan kaynağının doğru yönlendirilmesi özellikle sigorta muhasebe bilincinin oluşturulması, şirket finansal raporlarının kaliteli ve sağlıklı olmasını sağlamaktadır.

Bu kapsamda Samsun’da yer alan Sigorta bölge müdürlüklerinde çalışan yöneticilerin sigorta muhasebesi alanındaki yenilik beklentileri ve görüşleri önem teşkil etmektedir. Bu çalışmada; yöneticilere Sigorta muhasebesi ve Ufrs 17 Sigorta sözleşmeleri standardına ilişkin 15 ifadeden olan soru seti kullanılarak beklenti ve görüşleri gruplandırılmıştır.

Katılımcılar genellikle orta yaş grubunda ve tecrübeli personellerden oluşmaktadır. Yöneticiler aşağıda belirtilen konularda şirketleri olumlu görüş belirtmiş ve gelecek beklentilerinin olumlu olduğu görüşünde birleşmişlerdir.



- Sigortacılık muhasebesinde yenilikler zorunludur
  - Sigorta şirketlerinin bilgi teknolojileri uygulamaları yeterlidir.
  - Dijital dönüşüm yatırımlarını artırılması gereklidir.
  - Finansal uyumluluk hedeflerine katkı sağlayan birimlerin gelirlerinin artırılması sürece katkı sağlayacaktır.
  - Muhasebe açısından operasyonel yüke katkı sağlayan birimlerin onure edilmesi sürece katkı sağlayacaktır.
  - Sigorta muhasebesi uygulamaları için kamu ve özel sektör arasında çift kademeli bir denetim mekanizması oluşmalıdır.
  - Sigorta muhasebesi kapsamında yapılacak aktüeryal çalışmalar sigorta finansal raporlarının kalitesi artacaktır.
  - Sigorta şirketleri Ufrs 17 konusunda yeterli deneyime sahiptir.
  - Ufrs 17'ye geçiş zamanlaması doğrudur.
- Yöneticiler aşağıda belirtilen hususlarda eksiklik olduğunu ve sağlıklı sigorta muhasebesi sistemleri için geliştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.
- Sigorta muhasebe sistemi mevcut haliyle yeterlidir.
  - Mevcut insan kaynağı yeni muhasebe uygulamaları açısından yeterlidir.
  - Sigorta muhasebesi kapsamında eğitim aldım.
  - Ufrs 17 uygulamaları maliyet artırıcı etkiye sahip olacaktır.
  - Ufrs 17'nin uygulanabilirliği için yasal altyapı yeterlidir.
- Gelecek çalışmalarda Ufrs 17'ye geçiş sonrasında sigorta muhasebesi ilgililerine yönelik çalışmalar tekrar yapılarak şirketlerin süreç içinde çalışmalarını değerlendirilebilir.

## **KAYNAKLAR**

- Çağıl G., Tunç, C., 2022. Türk Sigortacılık Sektöründe Ufrs 17'ye Geçiş Süreci ve Sigorta Şirketlerine Olası Etkileri, Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, 14(26), 55-101.
- Çatıkkaş Ö., 2017. Sigortacılık Sektöründe İç Denetim, İstanbul, Yalın Yayıncılık,
- EYGM IFRS, IFRS 17 Insurance Contracts, IFRS Standards Project Summary, May 2017
- EYGM, 2011. Impacts of IFRS 17 insurance contracts accounting standard Considerations for data, systems and processes

- IASB (International Accounting Standards Board), 2004. Guidance On Implementing IFRS 4 Insurance Contracts (Implementation Guidance IFRS 4)
- IASB, 2017. IFRS 17 Insurance Contracts Effect Analysis. London: IFRS Foundation.
- Karabınar S., Can A., Kaplan E., 2012. Muhasebeciler TFRS Uygulamasına Geçmeye Hazır Mı? Sakarya Örneği. Iı. Uluslararası Türk Coğrafyasında UFRS Sempozyumu, Trabzon Bildiri Kitabı, Mumeyek Vakfı Yayını, 4, 112-130.
- Karacan S., 2013. Sigorta İşletmeleri ve Muhasebe Sistemi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir
- Aslanoğlu S., 2013. Banka ve Sigorta Muhasebesi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, S.78-92.
- KGK, 2019. TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri
- Oğuz M., 2018. Hayat Sigorta Sözleşmelerinin “Uluslararası Finansal Raporlama Standardı 17: Sigorta Sözleşmeleri” Kapsamında Muhasebeleştirilmesi ve Raporlanması., S. 225
- Oğuz M., 2019. Sigorta Sözleşmelerinin Muhasebeleştirilmesi ve Raporlanmasına İlişkin Olarak UFRS/TFRS 4 Ve UFRS 17 Standartlarının Karşılaştırılması, İda Academia Muhasebe ve Maliye Dergisi, 2(1), 67-116.
- PWC, 2018. IFRS 17 Insurance Contracts, IABA annual meeting 2018, July 27, 2018
- Yanık S., Baş E., 2017. Evaluation of IFRS17 insurance contracts standards for insurance companies. PressAcademia Procedia (PAP), V.6., p. 48-50.
- YEL T., ERDEM S., 2015. Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS Hakkındaki Farkındalık Düzeylerinin Tespiti: Bolu İli Örneği, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 11, Yıl 11, Sayı 2